

Apologetiken i NT

There they spoke so effectively ...

Även i Ikonium gick de till judarnas
synagoga och predikade där **på ett**
sådant sätt att en stor mängd judar
och greker kom till tro. Apg 14:1

Paulus attityd till evangeliet

- Damaskus
- Jerusalem
- Antiochia
- Lystra
- Thessalonike
- Berea
- Athen
- Korinth
- Efesos
- Miletus
- Jerusalem
- Caesarea
- Rom

Exempel från 13
städer i Apg

I Damaskus: 9:22

Men Saul uppträdde med allt större kraft och gjorde judarna i Damaskus svarslösa när han **bevisade** att Jesus är Messias.

I Jerusalem: 9:28-29

Sedan fick Saul komma och gå som han ville hos dem i Jerusalem och talade frimodigt i Herrens namn. Han predikade också för de grekisktalande judarna och **disputerade** med dem.

Antiochia: Två argument, 13:13-41

1. Det stämmer med Skriften

*...Gud enligt sitt löfte har kallat fram en räddare åt Israel: Jesus...
...uppfyllde därigenom också de profetord som läses varje sabbat.
När de hade fullgjort allt som var skrivet om honom...
... löftet som fäderna fick har Gud infriat åt oss...*

2. Vi har sett honom uppstånden

Men Gud uppväckte honom från de döda, och han visade sig sedan under en längre tid för dem som hade följt honom från Galileen upp till Jerusalem och som nu är hans vittnen inför folket.

Lystra Apg 14:8-14

⁸I Lystra fanns en man som inte kunde bruka sina ben; han hade varit lam från födseln och aldrig kunnat gå. ⁹Han hörde på när Paulus talade. Denne fäste blicken på honom, och då han såg att mannen hade tro så att han kunde bli botad ¹⁰sade han med hög röst: "Res dig och stå på benen!" Då sprang mannen upp och började gå. ¹¹När folket såg vad Paulus hade gjort ropade de högt på lykaoniska: "Gudarna har stigit ner till oss i mänsklig gestalt."

Lystra Apg 14:8-14

¹²De kallade Barnabas för Zeus och Paulus för Hermes, eftersom det var han som förde ordet.

¹³Prästen i zeustemplet utanför staden kom med tjurar och blomsterkransar till portarna och ville offra tillsammans med folket. ¹⁴När apostlarna, Barnabas och Paulus, hörde det rev de sönder sina mantlar och rusade in i folkhopen och ropade:

Lystra Apg 14:15-17

¹⁵”Vad tar ni er till? Vi är svaga människor precis som ni. Vi kommer med ett gott budskap till er: ni skall omvända er från dessa maktlösa gudar till den levande Guden, *som har skapat himmel och jord och hav och allt vad de rymmer.* ¹⁶Förr i tiden lät han alla hednafolk gå sina egna vägar, ¹⁷men ändå gav han vittnesbörd om att han finns, genom allt gott som han gör. Från himlen har han gett er regn och skördetider, han har mättat er och fyllt era hjärtan med glädje.” ¹⁸Genom att säga så lyckades de avhålla folket från att offra åt dem.

Paulus respons

1. Identifierar sig med folket

- *vi är svaga människor precis som ni*

2. Bejakar insikter

- delvis rätt i hyllningen av Paulus: han är budbärare

Vi kommer med ett gott budskap till er

3. Utmanar det ohållbara

- de kan inse att Zeus & Hermes *maktlösa gudar*

4. Motiverar sanningen

- *vittnesbörd om att han finns, genom allt gott ...*

Tre argument

1. Skapelsen: förklaringen till universum

gjort himmel, jord och hav och allt vad de rymmer

2. Människan: erfarenheten av godhet

han har gett er regn och skördetider ... mättat er och fyllt era hjärtan med glädje

3. Historien: förr... men nu

förr i tiden lät han alla hednafolken gå egna vägar
(underförstått: nu har Messias kommit - vi är på väg mot domen)

Thessalonike, Korinth & Efesus

Apg 17:2-4, 18:4, 19:8-9

Två ord som står tillsammans

[dialegomai]

resonera

diskutera

argumentera

samtala

[peitho]

övertyga

I Thessalonike: 17:2-4

Efter sin vana besökte Paulus dem, och under tre sabbater talade han till dem. Utgående från skriftställen som han tolkade visade han att Messias måste lida och uppstå från de döda. "Och Messias", sade han, "det är just denne Jesus som jag förkunnar för er." Några av dem blev **övertygade** och slöt sig till Paulus och Silas. Det gjorde också en mängd gudfruktiga greker och inte så få förnäma kvinnor.

NIV: 17:2-4

As his custom was, Paul went into the synagogue, and on three Sabbath days he **reasoned** with them from the Scriptures, **explaining and proving** that the Christ had to suffer and rise from the dead. "This Jesus I am proclaiming to you is the Christ," he said. Some of the Jews were **persuaded**

I Beroia: 17:10-12

Samma natt skickade bröderna i väg Paulus och Silas till Beroia. Så snart de kom dit gick de till synagogan. Judarna där var mera vidsynta än de i Thessalonike. De tog emot ordet med stor beredvillighet och **forskade** dagligen i skrifterna för att **se om allt detta stämde**. Många av dem kom till tro, liksom åtskilliga ansedda grekiska kvinnor och män.

I Athen: 17:17-22

Han talade i synagogan till judarna och de gudfruktiga och på torget var dag till dem som uppehöll sig där. En del filosofer, **både epikureer och stoiker**, inlät sig då i diskussion med honom ... De tog honom med sig till areopagen och sade: "Kan vi få reda på vad det är för en ny lära du förkunnar? Det är besynnerliga saker som du dukar upp för oss. Nu **vill vi veta** vad det är fråga om." ... Paulus steg fram inför areopagen och sade: "Athenare

...

Tre argument på Areopagen

1. Skapelsen

Gud som har skapat världen och allt den rymmer, han som är herre över himmel och jord ... ger alla liv och anda och allt

2. Människan

Av en enda människa har han skapat alla folk... Ty i honom är det vi lever, rör oss och är till, som också några av era egna skalder har sagt: Vi har vårt ursprung i honom. När vi nu har vårt ursprung i Gud

3. Historien

... en lång tid har Gud haft överseende med okunnigheten, men nu ålägger han ... alla att omvända sig ... döma världen med rättfärdighet genom en man som han i förväg har bestämt ... genom att låta honom uppstå från de döda.

I Korinth, 18:4

Varje sabbat talade Paulus i synagogan och **försökte övertyga** både judar och greker.

[NIV: Every Sabbath he **reasoned** in the synagogue, trying to **persuade** Jews and Greeks.]

[Apollos i Achaia: 18:24-28]

²⁴Till Efesos hade det kommit en jude vid namn Apollos. Han stammade från Alexandria och var en bildad man, väl insatt i skrifterna. ²⁵Han hade fått kunskap om Herrens väg, och han predikade med glöd och undervisade noggrant om Jesus... I Achaia blev han genom Guds nåd till stor hjälp för de troende, ²⁸ty han vederlade judarna energiskt, och **med stöd av skrifterna bevisade han inför allt folket** att Jesus är Messias.

I Efesos 18:19

När de kom till Efesos skildes han [Paulus] från sina reskamrater. Själv gick han till synagogan och talade till judarna.

[NIV: They arrived at Ephesus, where Paul left Priscilla and Aquila. He himself went into the synagogue and **reasoned** with the Jews.]

I Efesos 19:8-9

I synagogan talade Paulus under tre månader öppet och fritt och **sökte övertyga dem** om Guds rike. Men en del var oemottagliga och ville inte tro utan smädade Vägen inför alla de närvarande.

[NIV: **arguing persuasively about the kingdom of God**]

I Efesos, 19:9-10

Då vände han dem ryggen och höll också sina lärjungar därifrån. Istället talade han dagligen i Tyrannos föreläsningssal.

[NIV: So Paul left them. He took the disciples with him and had **discussions daily** in the lecture hall of Tyrannus.]

Paulus attityd: i den religiösa synagogan, på det allmänna torget, i den sekulära föreläsningssalen

argumenterade och övertygade

”Detta språkbruk visar att Paulus presentation av evangeliet var seriös, välargumenterad och övertygande. Eftersom han trodde att evangeliet var sant var han inte rädd att vända sig till sina åhörarens förstånd. Hans sätt att proklamera sitt budskap var inte ett enkelt ”ta emot eller förkasta det”; istället använde han argument som understödde och tydliggjorde hans påstående. Han försökte övertyga för att omvända och, som Lukas tydligt påpekar, blev också många övertygade.”

John Stott "The Message of Acts" (IVP), s 312-313

I Miletos, 20:20-21

Jag har inte varit rädd för att låta er veta det som gagnar er, utan har undervisat er om det, **offentligt och i hemmen**, och jag har enträget uppmanat både judar och greker att omvända sig till Gud och tro på vår herre Jesus.

Jerusalem, 22:1-21

- Personligt vittnesbörd
- Vittnesbördet ges inom ramen för ett antal påstående som kan undersökas
  - *Hos Gamaliel har jag fått grundlig undervisning*
  - *satt dem i fängelse... det kan översteprästen och hela rådet intyga*
  - *Av dem fick jag med mig ett brev till våra bröder i Damaskus*
  - *Ananias... hade gott namn om sig bland alla judarna i staden*

I Caesarea, 26:24-27

På denna punkt i hans försvarstal avbröt Festus honom och ropade: "Du yrar, Paulus. Din stora lärdom gör dig galen." Paulus svarade: "Högt ärade Festus, jag yrar inte, **jag talar sanna och förnuftiga ord**. Kungen är väl insatt i dessa frågor, därför kan jag också tala öppet och frimodigt till honom. För jag är säker på att **inget av detta är obekant för honom, det har ju inte tilldragit sig i någon avkrok**. Tror du på profeterna, kung Agrippa? Jag vet att du tror."

I Rom, 28:23-24

De kom överens om en viss dag, och då infann sig ännu fler hos honom där han bodde. Från morgonen till sena kvällen **vittnade** han om Guds rike och **utlade** vad det innebär, och utgående från Moses lag och profeterna **sökte han vinna** dem för tron på Jesus. Somliga lät sig **övertygas** av hans ord, men andra ville inte tro.

Paulus motståndare

- “ This man **is persuading people** to worship God contrary to the law.” Apg 18:13
- And you see and hear how this fellow **Paul has convinced** and led astray large numbers of people here in Ephesus and in practically the whole province of Asia. He says that man-made gods are no gods at all. Apg 19:26

Paulus strategi

- **Paulus gick först till synagogan**
    - samtal utifrån gemensam gudstro
    - samtal utifrån gemensam auktoritet: GT
    - huvudfrågan: **Jesus identitet**
  - **I Lystra & Athen talar Paulus på torget**
    - till människor som inte delar Paulus gudstro
    - till människor som inte känner GT
    - huvudfrågan: **Guds identitet**
-

Slutsats:

Paulus och förkunnelsen

Konsekvent apologetisk
- *förklara och försvara* -
förmedling av evangeliet